

پاییز ۹۸

پنجمین نمایشگاه اختصاصی

جمهوری اسلامی ایران

در دوشنبه - تاجیکستان

۳۰ آذر لغایت ۳ دی ماه ۱۳۹۸

تاجیکستان

نام کشور: تاجیکستان، لاتین: Tajikistan

نوع حکومت و ساختار سیاسی: جمهوری

زبان های رایج: زبان تاجیکی که بسیار نزدیک به زبان پارسی است

واحد پول: سامانی تاجیکستان

پیش شماره تلفن: ۰۰۹۹۲

پایتخت: دوشنبه

زبان های رسمی: تاجیکی

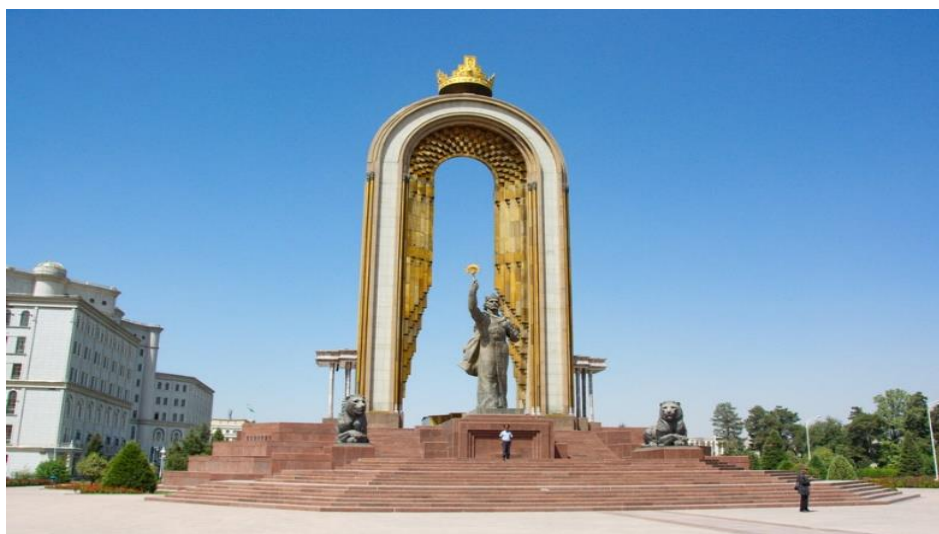
جمعیت: ۸/۳۰۰/۰۰۰ نفر

تاجیکستان با ۱۴۳۰۰۰ کیلومتر مربع مساحت و جمعیت کل: ۸/۳۰۰/۰۰۰ نفر (آمار سازمان توسعه تجارت کشور ۱۳۹۸) و ۲۶/۵ درصد جمعیت شهری و نرخ رشد جمعیت ۱/۶ درصد، یکی از پنج جمهوری آسیای مرکزی و پایتخت آن شهر دوشنبه است.

واژه تاجیکستان از دو بخش "تاجیک" و "ستان" تشکیل شده است که به معنای «سرزمین تاجیکها» است. این کشور در سال ۱۳۷۰ هجری خورشیدی (۱۹۹۱) با فروپاشی شوروی، استقلال یافت.

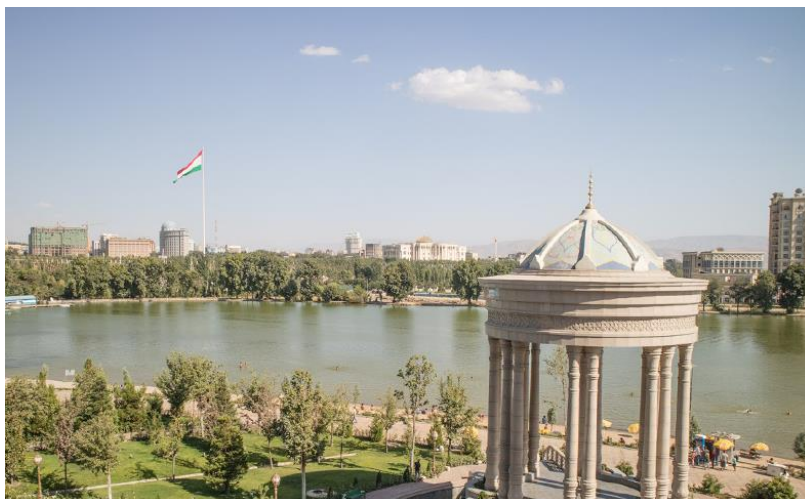
تاجیکستان کشوری کوهستانی و زلزله خیز است ۹۳ درصد آن را کوه های مرتفع پوشانده است. به علت کوهستانی بودن، آب و هوای آن در ارتفاعات و مناطق پست متفاوت می باشد، زمستان ها کوتاه و سرد و تابستان ها گرم و مرطوب هستند. تاجیکستان دارای رودهای بسیاری است، شمار رودخانه هایی که طول آنها از ۱۰ کیلومتر تجاوز می کند به ۹۴۷ می رسد.

در تاجیکستان ۱۸ شهر و ۴۹ شهرک وجود دارد. پایتخت تاجیکستان دوشنبه است، دومین شهر تاجیکستان از لحاظ جمعیت شهر خجند در شمال این کشور با ۱۶۳۰۰۰ نفر جمعیت می باشد. دیگر شهرهای مهم تاجیکستان خجند، کولاب، قرقان تپه، دنغره و خاروق می باشند.

زبان ملی این جمهوری تاجیکی و متعلق به گروه زبان های جنوب شرقی ایران است. زبان فارسی با زبان تاجیکی قرابت نزدیک دارد و هر دو وارث خصوصیات و ادبیات مشترکی هستند و شکوفایی و فرهنگ ایرانی بعد از اسلام در تاجیکستان بود و این باعث فخر ملت تاجیک است . در اکثر مدارس تاجیکستان زبان تاجیکی تدریس می شود و دوره کامل تحصیلی به این زبان صورت می گیرد. گرچه زبان روسی نیز کاربرد گسترده بازرگانی و حکومتی دارد. رسم الخط مردم تاجیک تا سال ۱۹۳۰ رسم الخط عربی بود که در این سال رسم الخط لاتین جانشین رسم الخط عربی گردید.

لباس های سنتی بخشی از پوشش مردم تاجیکستان محسوب می شود و از این نظر بسیار مشابه با مردم ایران هستند. پایتخت تاجیکستان شهر دوشنبه است، زبان رسمی در تاجیکستان تاجیکی اعلام شده است و واحد پول نیز سامانی است که به صورت سومونی تلفظ می شود. این کشور دارای فرودگاه بین المللی دوشنبه بوده و همینطور از نظر زمانی نیز یک ساعت و نیم از تهران جلوتر است .

تاجیکستان مانند ازبکستان آثار تاریخی بسیاری را در خود جای داده است. پنجکنت یکی از مهمترین مراکز باستانی آسیای مرکزی است که از نفوذ هنر ایرانی حکایت می کند. مهمترین محل تاریخی تاجیکستان، آرامگاه رودکی در قریه پنج رودک از توابع سمرقند است. یکی دیگر از آثار تاریخی تاجیکستان، بقایای شهر باستانی حصار واقع در پنج کیلومتری شمال غربی دوشنبه است از این شهر فقط یک دروازه با دو برج دیده بانی که در بین دو کوه ساخته شده باقی مانده است.

شهر دوشنبه

دوشنبه پایتخت کشور تاجیکستان است. تا ۸۰ سال پیش دوشنبه دهکده کوچکی بوده است. دلیل نامگذاری آن این بوده است که در این محل دوشنبه بازار برگزار می شده است.

میدان اسب دوانی، باغ گیاه شناسی، استودیوی سینمایی و آب های گرم گل پسته (در ۱۵ کیلومتری شهر) از دیدنی های دوشنبه هستند. در ۲۵ کیلومتری این شهر چشمه های معدنی درمانی به نام شاه عنبری واقع شده است. آب آن در بهبود بیماری های بندهای استخوان، دستگاه عصبی و بیماری های پوستی مؤثر است. از دیگر دیدنی های پیرامون دوشنبه به ویژه در قدیم، مهمانسرای قره تاغ در ۵۰ کیلومتری شهر است که در زمان شوروی سالانه سه هزار نفر تعطیلات خود را در آن می گذراندند.

زیبایی بعضی از خیابان ها مثل رودکی و میدان هایی مثل عینی، پیکر سامانی و ساختمان های رنگی اطراف خیابان با رنگ های مختلف جذاب و چشم نواز است.

صنایع، منابع و زیر ساختها

صنایع آلومینیوم، سرب، روی، مواد شیمیایی، سیمان، روغن گیاهی، ماشینهای برش فلزات.

آلومینیوم

بیش از ۴۰ درصد از حجم تولیدات صنایع تاجیکستان را تشکیل می‌دهد که در شرکت آلومینیوم تاجیک (TALCO) تولید می‌گردد.

محصولات کشاورزی

از مهمترین محصولات کشاورزی تاجیکستان می‌توان به پنبه، حبوبات، میوه، روغن گیاهی و منسوجات اشاره نمود. دولت تاجیکستان قصد دارد تا با صنعتی نمودن کشاورزی و بخش‌های وابسته به آن سهم این کشور از تولیدات را در این حوزه بالا ببرد.

معادن

تاجیکستان دارای ذخایر بسیاری از فلزات گرانبها همچون طلا و نقره است. سنگ‌های ساختمانی همچون سنگ مرمر، گرانیت، سنگ آهک را نیز باید به این مجموعه اضافه کرد.

انرژی

تاجیکستان یکی از کشورهای مهم از نظر میزان ذخایر آبی در جهان محسوب می‌گردد. این کشور با ساخت نیروگاه‌های برق آبی علاوه بر تامین نیازهای کشور به دنبال صادرات انرژی به کشورهای همسایه می‌باشد.

نفت و گاز

تاجیکستان حجم بالایی از مصرف نفت و گاز خود را وارد می‌کند. گاز مورد نیاز تاجیکستان از ازبکستان وارد شده و به ویژه برای فعالیت دو کارخانه بزرگ این کشور یعنی کارخانه آلومینیم تالکا و تاجیک سیمان اهمیت دارد.

بیشتر ذخایر نفت و گاز تاجیکستان در جنوب غرب این کشور قرار دارد. این ذخایر در عمق ۶-۷ کیلومتری قرار دارند و استخراج آنها توجیه اقتصادی ندارد. اما چند کشور اروپایی و چین مشغول بررسی استخراج از این منابع می‌باشند.

مخابرات

برخی شرکت‌های ایرانی از جمله شرکت پارس تل چند مرکز تلفن را در شهرهای مختلف تاجیکستان راه‌اندازی نموده است.

حمل و نقل

بازسازی راه‌ها و اجرای پروژه‌های راه‌سازی در سال‌های اخیر امکان انتقال محصولات کشاورزی و صنعتی را میان شهرهای تاجیکستان و کشورهای همسایه فراهم می‌آورد.

جاده اتومبیل‌روی مرز ازبکستان - خجند - دوشنبه - پنج‌پایین شمال کشور را با جنوب تاجیکستان پیوند می‌دهد و راه را به جمهوری اسلامی افغانستان باز می‌کند. تونل انزاب خجند دوشنبه نیز امکان همراه شدن تاجیکستان را به کریدور ترانزیت شمال جنوب فراهم می‌آورد.

کشور ژاپن برای بازسازی قسمت جاده دوستی - پنج‌پایین مبلغ ۹,۴ میلیون دلار آمریکا اختصاص داده است. این تدابیر، راه را برای حمل و نقل ترانزیت در مسیر تاجیکستان - افغانستان - پاکستان - هند - ایران و از آن سمت از طریق دریا به کشورهای مشترک‌المنافع و اروپا باز می‌کند.

توسعه جاده‌ها، حمل و نقل که استان‌های تاجیکستان با افغانستان و با کشورهای آسیای مرکزی را تسهیل می‌نماید که از عوامل عمده برای گسترش روابط اقتصادی و تجاری چند جانبه با کشورهای همسایه می‌باشد.

راه آهن

ساخت خط آهن ترکمنستان - افغانستان - تاجیکستان از اهمیت زیادی برای تاجیکستان برخوردار است. دلیل اهمیت بیشتر این مسیر برای کشور تاجیکستان در این است که تاجیکستان از یک سو به آب‌های آزاد راه ندارد و از سوی دیگر جدا از راه چین که با مشکلات طبیعی و کوهستانی بودن رو به رو است و راه ازبکستان که با فشارهای سیاسی همراه است، یکی از نزدیکترین راه‌های تردد به آب‌های آزاد از طریق ترکمنستان و افغانستان است.

روابط دو جانبه جمهوری اسلامی ایران با جمهوری تاجیکستان

بعد از استقلال تاجیکستان، دو کشور همکاریهای نزدیکی را در زمینه های فرهنگی و تجاری در پیش گرفتند. در سالهای ابتدایی درصد بالایی از مواد غذایی مورد نیاز تاجیکستان از طریق ایران تامین می شد و صادرات کالاهای صنعتی و مصالح ساختمانی ایران به تاجیکستان نیز رقم قابل توجهی بود. احداث تونل شمال به جنوب تاجیکستان نیز توسط مهندسين ایرانی ارتباط میان شمال و جنوب این کشور را بسیار تسهیل نمود. با وجود اختلاف نظرهایی که در مورد نحوه پرداخت هزینه ها در پروژه اخیر میان دو کشور بوده است روابط سیاسی و کمیسیون های مشترک بطور پیوسته برگزار گردیده است. و برگزاری نمایشگاه پیش رو توسط کشورمان در تاجیکستان فرصت مناسبی را در اختیار تجار و تولید کنندگان ایرانی برای ارتقاء سطح صادرات و بهبود مناسبات تجاری دو کشور فراهم نموده است.

موقعیت جغرافیایی تاجیکستان :

موقعیت جغرافیایی تاجیکستان که در جنوب شرقی آسیای مرکزی قرار دارد و داشتن مرز مشترک با چین و افغانستان و نزدیکی آن به پاکستان و هندوستان، این جمهوری را دروازه آسیای مرکزی با کشورهای چین و هند و افغانستان و پاکستان قرار داده است. وجود یخچال های طبیعی متعدد در کوه های تاجیکستان که منبع اصلی آب دو رود آمودریا یا جیهون و سیر دریا سیحون می باشند به این کشور کوهستانی اهمیتی استراتژیک داده است. رودخانه های تاجیکستان به علت گذشتن از مناطق کوهستانی در زمینه تولید انرژی برق از اهمیت ویژه ای برخوردار است و یکی از منابع عمده تولید برق اتحاد شوروی سابق بوده است. وجود معادن طلا و مخصوصا اورانیوم که برای مصارف نیروگاه های اتمی روسیه و کشورهای منطقه اهمیت زیادی دارد. تاجیکستان عمده ترین تولید کننده پنبه الیاف در شوری سابق بوده و کماکان پنبه تولید اصلی کشاورزی را تشکیل می دهد. کشور تاجیکستان جاذبه های گردشگری بسیاری دارد که می تواند محل درآمدزایی مناسبی برای این کشور محسوب گردد.

وضعیت اقتصادی تاجیکستان

اوضاع اقتصادی تاجیکستان تا قبل از استقلال مبتنی بر برنامه ریزی متمرکز از مسکو بوده و در واقع نقش محدودی در اقتصاد شوروی داشته است. تاجیکستان فقیرترین جمهوری شوروی به شمار می آمد. تاجیکستان به شدت به بودجه اتحادیه وابسته بود و بعد از قطع شدن آن در سال ۱۹۹۱ و همچنین جنگهای داخلی که منجر به مهاجرت گروهی از متخصصین روسی و متوقف شدن فعالیت واحدهای تولیدی صنعتی و کشاورزی شد، صدمات زیادی دید. جنگ داخلی سبب شد کشاورزی که رکن اقتصادی این جمهوری را تشکیل می داد با افت شدید محصولات روبرو شود. از عوامل دیگر نابسامانی اقتصادی و تورم، سیستم پولی این کشور بود که به واسطه افزایش بی رویه روبل های خارج شده از گردش در روسیه و سایر جمهوری های آسیای مرکزی با مشکل روبه رو شده بود. در حال حاضر وضعیت اقتصادی این کشور از ثبات نسبتاً خوبی برخوردار است.

کشورهای عمده صادر کننده به تاجیکستان:

ترکیه: ۳۵/۳ درصد،
ایران: ۹ درصد،
چین: ۸/۴ درصد،
بنگلادش: ۶/۹ درصد،
قزاقستان: ۶/۸ درصد،
افغانستان: ۶/۷ درصد،
روسیه: ۵/۹ درصد

کشورهای عمده وارد کننده از تاجیکستان:

چین: ۴۱/۳ درصد
روسیه: ۱۵/۸ درصد،
قزاقستان: ۱۲/۵ درصد،
ترکیه: ۶ درصد (آمار سازمان توسعه تجارت کشور).

عضویت در سازمانهای بین المللی:

کشور تاجیکستان عضو ناظر WTO ، جامعه شورای مشترک المنافع ، صندوق بین المللی پول ، سازمان ملل متحد ، یونسکو ، اکو، آنکتاد، کنفرانس اسلامی ، بانک توسعه اسلامی ، سازمان همکاری های شانگهای و بانک توسعه آسیا است.

صادرات ایران به تاجیکستان:

مهمترین کالاهای صادراتی ایران به تاجیکستان: مصالح ساختمانی، شامل: کاشی و سرامیک، سیمان، انواع رنگ، لوله و پروفیل، ورقه های شیشه ای، انواع شوینده ها، مواد غذایی، شامل: شیرینی، شکلات، انواع پسته، بیسکوئیت، شیر خشک و دارو.

چهارمین هدف صادراتی استان خراسان رضوی بعد از افغانستان، ترکمنستان و عراق، کشور تاجیکستان است و این استان حدود ۸۰۰ کیلومتر مرز مشترک با کشورهای افغانستان و ترکمنستان دارد و بیشترین سهم صادرات ایران به کشورهای آسیای میانه از این استان می باشد.

برخی پروژه های انجام شده از جانب جمهوری اسلامی ایران در تاجیکستان:

- مشارکت در پروژه تونل انزاب.
- ساخت نیروگاه آبی برقی سنگ توده ۲.
- احداث راه اتومبیل رو از منطقه غرب به شمال افغانستان، که توسط این جاده سه کشور ایران، افغانستان و تاجیکستان به یکدیگر متصل می شوند.
- ساخت جاده خاروغ- کاشغر، که مرکز استان بدخشان تاجیکستان را با منطقه سین کیانگ چین متصل می کند.
- احداث بیمارستان فوق تخصصی قلب و کلیه (ابن سینا).
- احداث کارخانه تراکتور سازی (تاجیران).
- پروژه ساخت نیروگاه های عینی و دشوراب.
- تکمیل ساخت سه واحد آموزشی در تاجیکستان.
- بازسازی هتل تاجیکستان.
- پروژه ساخت تونل چهار مغزک.
- راه اندازی یک واحد مرغداری صنعتی در شهر خجند.
- احداث واحد تولید آب معدنی در ناحیه شهر طوس موسوم به چهل و چهار چشمه
- راه اندازی چند مرکز تلفن در شهرهای مختلف تاجیکستان (مرکز هزار شماره ای شهر کافرنهان، مرکز ۱۵۰۰ شماره ای در شهر راغون، مرکز ۵۰۰ شماره ای در آبگرم).
- توسعه شبکه مخابرات و اینترنتی.
- احداث کارخانه روغن کشی با سرمایه گذاری جهت ۲ واحد تولیدی مواد غذایی.
- پروژه طراحی و ساخت سه مجتمع مسکونی ۱۶ طبقه در شهر دوشنبه.
- برگزاری نمایشگاههای اختصاصی ایران در تاجیکستان.

- احداث یک کارخانه چرم سازی در منطقه کولاب.
- برقراری خط پرواز میان مشهد- دوشنبه.
- تاسیس کمیسیون مشترک برای طراحی موافقتنامه همکاری اقتصادی و بازرگانی.
- ساخت کارخانه تراکتور سازی در تاجیکستان
- امضای توافقنامه ساخت یک کارخانه سیمان در جنوب تاجیکستان

نمایشگاه های اختصاصی ایران در تاجیکستان:

نمایشگاه بین المللی مشهد با مجوز سازمان توسعه تجارت ایران و در جهت افزایش صادرات به کشورهای آسیای میانه تا کنون چهار نوبت اقدام به برگزاری نمایشگاه اختصاصی ج.ا. ایران در دوشنبه پایتخت کشور تاجیکستان نموده است.

نکات مثبت در توسعه روابط اقتصادی و تجاری ایران و تاجیکستان :

- ۱- وجود روابط حسنه سیاسی بین دو کشور
- ۲- داشتن مشترکات فرهنگی و دینی و زبان مشترک (فارسی)
- ۳- هم مرز بودن تاجیکستان با کشور چین
- ۴- تاجیکستان یکی از کشورهای محصور در خشکی است و نیاز به توسعه روابط با کشورهای منطقه دارد .
- ۵- تراز تجاری ایران با این کشور مثبت بوده و امید است با اجرای سند ترجیحات تعرفه ای ، سطح روابط تجاری فیمابین افزایش یابد .
- ۶- برگزاری به موقع اجلاس کمیسیون مشترک و تبادل هیئت های بلندپایه سیاسی و اقتصادی و هیات های تجاری بین دو کشور
- ۷- وجود پتانسیل های بالقوه و بالفعل در زمینه صدور خدمات فنی مهندسی به تاجیکستان
- ۸- همکاری در پروژه های مخابراتی تاجیکستان
- ۹- همکاری در زمینه IT
- ۱۰- اجرای دو پروژه مهم احداث تونل بزرگراه انزاب و سد و نیروگاه سنگ توده در تاجیکستان
- ۱۱- ایجاد مرکز تجاری در تاجیکستان
- ۱۲- توسعه همکاریهای سه جانبه حمل و نقل و ترانزیت
- ۱۳- توسعه همکاریها در زمینه بانکی بیمه و استاندارد
- ۱۴- وجود زمینه مناسب جهت سرمایه گذاری در بخش های صنعت ، معدن ، کشاورزی و دامپروری

اهم محور های پیشنهادی برای همکاری :

- ۱- همکاری در زمینه مخابرات و IT با وزارت مخابرات تاجیکستان
- ۲- همکاری در خصوص، ساخت، نوسازی و بازسازی ساختمان ها در شهرهای مختلف تاجیکستان
- ۳- راه اندازی خطوط تولید در زمینه مصالح ساختمان
- ۴- مونتاژ و فروش خودرو و تراکتور
- ۵- تسریع در ایجاد مرکز تجاری
- ۶- توسعه همکاری در زمینه نساجی، کشاورزی، بانکی، صنعت بیمه، استاندارد و حمل و نقل
- ۷- حل مشکلات سرمایه گذاران در تاجیکستان و تشویق و توسعه و گسترش سرمایه گذاری در دو کشور
- ۸- دریافت فهرست مناقصات و پروژه های اولویت دار و هماهنگی آنها با شرکت های سرمایه گذار و صادر کنندگان خدمات فنی و مهندسی
- ۹- احداث تونل چار مغزک

مشکلات صادرات ایران به تاجیکستان:

هزینه های سنگین حمل و نقل زمینی از ایران به تاجیکستان و ایجاد مزاحمت برخی کشورها سبب گران شدن صادرات کالا از ایران به دوشنبه می شود و سرمایه گذاری ایرانی ها در بخش صنایع و تولید خدمات فنی و مهندسی به این کشور توصیه می شود. فعالیت در بخش خدمات فنی مهندسی از طریق ایران به تاجیکستان به ویژه در زمینه ساخت سد ، تونل ، جاده ، ایجاد نیروگاه های کوچک جایگاه خود را در این کشور دارد.

پیوست ۱: روابط اقتصادی جمهوری اسلامی ایران با جمهوری تاجیکستان
مبادلات تجاری ایران و تاجیکستان: (منبع: سازمان توسعه تجارت ایران)

اطلاعات اساسی کشور تاجیکستان

تاریخ به روز رسانی : فروردین 1398

کشورهای عمده واردکننده از تاجیکستان	جمعیت (میلیون نفر)	8.3
	نرخ رشد جمعیت	1.6
	مساحت (کیلومتر مربع)	143100
کشورهای عمده صادرکننده به تاجیکستان	پایتخت	دوشنبه
	زبان رسمی	تاجیکی
	دین و مذهب	اسلام (85% سنی، 5% شیعه)
	شهرهای مهم	خجند، کولاب، قرقاق تپه، دغره، خاروق
اقلام عمده صادراتی به جهان	تولید ناخالص داخلی	6.6 میلیارد
	درصد رشد GDP	6
	اقلام عمده وارداتی از جهان	انرژی برق، فرآورده های نفتی، اکسید آلومینیوم، ماشین آلات و تجهیزات، مواد غذایی
اقلام عمده صادراتی ایران به تاجیکستان	نرخ رشد محصولات صنعتی	0.8
	درآمد سرانه (دلار) 2015	1280
	نرخ تورم (درصد)	8
اقلام عمده صادراتی ایران به تاجیکستان	حجم سرمایه گذاری خارجی در (میلیون دلار) 2015	426
	ذخایر ارز و طلا (میلیون دلار)	416.9
	نوع پول و برابری با دلار	سامانی، 8.82 سامانی برابر یک دلار آمریکا
	بدهی خارجی (میلیارد دلار)	3.9

								عضویت در سازمانهای بین المللی و منطقه ای		عضو ناظر WTO، جامعه شورای مشترک المنافع، صندوق بین المللی پول، سازمان ملل متحد، یونسکو، انکتاد، آکو، کنفرانس اسلامی، بانک توسعه اسلامی، سازمان همکاریهای شانگهای، بانک توسعه آسیا
متوسط نرخ تعرفه کل محصولات: 6.41 متوسط نرخ تعرفه محصولات کشاورزی: 11.93 متوسط نرخ تعرفه محصولات غیر کشاورزی: 6.01								نظام تعرفه ای (درصد)		
موازنه			صادرات به جهان		واردات از جهان			مبادلات بازرگانی با جهان (میلیارد دلار)		
2017			2016		2017		2016		پنبه، غلات، میوه جات، انگور، سبزیجات	
-1.8			-2.5		1		0.7			
1397 (11 ماهه)			1396		1395		1394		محصولات عمده کشاورزی	
76			217		195		150.2			
21			14		16		22.9		محصولات معدنی	
55			203		179		127.3			
1390			1391		1392		1393		آلومینیوم، روی، سرب	
195			263		249		189.8			
18.2			35		19		19.3			
176.8			228		230		170.5			
دوازدهمین اجلاس کمیسیون مشترک فی مابین ج.ا.ایران و جمهوری تاجیکستان در آبان ماه 96 در دوشنبه برگزار گردید										

روابط تجاری دوجانبه ج.ا.ایران با تاجیکستان

تاریخ به روز رسانی : فروردین 1398

مبادلات تجاری جمهوری اسلامی ایران با جمهوری تاجیکستان از سال 1387 لغایت 11 ماهه 97

ارزش : میلیون دلار

سال	1387	1388	1389	1390	1391	1392	1393	1394	1395	1396	1397 (11 ماهه)
صادرات	168.1	149.4	189	195	263	249	189.8	150.2	198	217	76
واردات	39.3	49.7	28.7	18.2	35	19	19.3	22.9	16	14	21
تراز تجاری	128.8	99.7	160.3	176.8	228	230	170.5	127.3	182	203	55
تجارت خارجی	207.4	199.1	217.7	213.2	298	268	209.1	173.1	214	231	97

منبع: اتاق بازرگانی تهران

مبادلات تجاری ج.ا. ایران با جمهوری تاجیکستان از سال 2007 لغایت 2017

ارزش : میلیون دلار

سال	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
صادرات	151	202	155	179.7	156	252.7	272.2	268.3	177	155	61
واردات	23	35	37	44.5	21	28.4	23	16.7	28	16	30
تراز تجاری	128	167	118	135.2	135	224.3	249.2	251.6	149	139	31
تجارت خارجی	174	237	192	224.2	177	281.1	295.2	285	205	171	91

مهمترین اقلام وارداتی ایران از تاجیکستان در سال 1396

ردیف	کد تعرفه	نام کالا	ارزش (میلیون دلار)
1	52010000	پنبه ، حلاجی نشده یا شانه زده	8788344
2	50010000	پبله کرم ا بریشم مناسب برای بازکردن.	1802459
3	37019920	زینک ا فست که هر ضلع آن کمتر از 255 میلی متر باشد	444649
4	52052300	نخ پک لا ، از الیاف شانه زده ، که اندازه آن کمتر از 232/56 دسی تکس بوده ولی از 192/31 دسی تکس کمتر نباشد (نمره آن در سیستم متریک بیش از 43 بوده ولی از 52 بیشتر نباشد)	424285
5	90183925	لوازم مصرفی آنژیوگرافی و آنژیوپلاستی (صرفاً شامل شیت شریانی -انواع کاتتر (قلب، عروق) - رابط occluder، مغز)-بالن - استنت - استنت گراف - گاید وایر - کویل- مسدود کننده (فشار قوی-دریچه هموستاتیس -منیفولد)	334297
6	52052400	ک نخ پک لا ، از الیاف شانه زده ، که اندازه آن کمتر از 192/31 دسی تکس بوده ولی کمتر از 125 دسی تکس نباشد (نمره آن در سیستم متریک بیش از 52 بوده ولی از 80 بیشتر نباشد)	301648
7	48025500	بشکل رول بدون الیاف و سایر کاغذ مقوا قشر نروده دود نشده بوزن حدا قل 40 و حدا کتر 150 با واحد کتر 0	301136
8	48010000	کاغذ روزنامه بشکل رول یا ورق	114680
9	52054300	که اندازه هر نخ پک لای آن کمتر از 232/56 دسی تکس بوده ولی کمتر از 192/31 نباشد (نمره هر نخ پک لای آن در سیستم متریک بیش از 43 بوده ولی از 52 بیشتر نباشد)	98943
10	39269099	سایر مصنوعات از مواد پلاستیکی غیر مذکور بجز کپسول داروئی از نوع ژلاتین سخت	89424
11	52051300	نخ پک لا ، از الیاف شانه زده ، که اندازه آن کمتر از 232/56 دسی تکس بوده ولی از 192/31 دسی تکس کمتر نباشد (نمره آن در سیستم متریک بیش از 43 بوده ولی از 52 بیشتر نباشد)	49790
12	52029100	الیاف پس مانده پنبه به جز آخال نخ	46207
13	52051200	ک نخ پک لا ، از الیاف شانه زده ، که اندازه آن کمتر از 714/29 دسی تکس بوده لیکن کمتر از 232/56 دسی تکس نباشد (نمره آن در سیستم متریک بیش از 14 بوده ولی از 43 بیشتر نباشد)	41359
14	39191090	صفحه، ورق، نوار خودچسب بصورت رول با پهنای حداکثر 20 سانتیمتر غیر مذکور در جای	30787

دیگر			
18738	صفحه ها و ورقها و ورقه های نازک غیرمذکور از پلیمرهای اتیلن غیراسفنجی مستحکم نشده	39201090	15
17419	محصولات سرامیکی ساختمانی (آجر ، بلوک ، چهارگوش) نسوز غیر از آنهایی که از آرد فسفیل سیلیسی یا از خاک های سیلیسی همانند که دارای 93 درصد یا بیشتر سیلیسی (Sio2)	69022010	16
16213	قرا صه و ضایعات باطری ها	85481012	17
12686	نوار داخلی، آستر، روپوش، اسکلت کلاه، آفتابگیر و بند زیر چانه، برای کلاه.	65070000	18
10726	صفحه ،ورق یانثیه چندلایه از مواد پلاستیکی چاپ نشده	39201040	19
5740	ماشین ها برای پاک کردن، جورکردن، یادرجه بندی کردن تخم مرغ ،میوه پاسبایر محصولات کشاورزی	84336000	20
12949530	جمع کل 20 قلم کالای وارداتی		

مهمترین اقلام صادراتی ایران به تاجیکستان در سال 1396

ارزش (میلیون دلار)	نام کالا	کد تعرفه	ردیف
114945000	سایر پلی کلرووینیل ، مخلوط نشده با سایر مواد به غیر از سوسپانسیون و مولسیون	39041090	1
7606424	صفحه. ورق و نوار خودچسب بصورت ورق پارول باپنهایی بیشتر از 20 سانتیمتر غیرمذکور در جای دیگر	39199090	2
6845086	سایر، به دستآمده از نوار یا اشکال همانند از پلیکاتیلن یا پلی پروپیلن	63053300	3
5430246	سایر رنگها وورنی ها برای ساس سایر پلیمرهای سنتتیک یا طبیعی تغییر یافته غیرمذکور درجای دیگر با محلولهای مشخص شده در یادداشت 4 فصل 32	32089090	4
4318864	دترجنت (قالبی) پودر، مایع، گرانول، قرص، زل، کنسانتره و سایر فرآوردههای همانند با بسته بندی 5 کیلوگرم و کمتر مناسب برای شستشو و پاکیزگی دستی	34022010	5
3166332	سایر فرآورده های تانسیواکتیف بسته بندی شده برای خرده فروشی غیرمذکور	34022090	6
2618988	اکسید آلومینیم غیر از زکوردوم مصنوعی	28182000	7
2476691	نخ تکستوره از پلی پروپیلن آماده نشده برای خرده فروشی غیر از نخ دوخت همچنین تک رشته از پلی پروپیلن کمتر از 67 دسی تکس .	54023400	8
2092787	سایر لوله ها و شیلنگهای مشمول این شماره غیر از لوله فایبر گلاس از رزین پلی استر تقویت شده با الیاف شیشه	39173990	9
1877956	ا برا رهای مشمول دویاچند شماره 8202 لغایت 8205 آماده شده بصورت مجموعه برای خرده فروشی.	82060000	10

1761311	(، مکعب بزرگ و کوچک و همانند، حتی به اشکالی غیر Tile کاشی و چهارگوش) از مربع یا مربع مستطیل، که بزرگترین سطح آنها در مربعی با ضلع کمتر از 7 سانتیمتر جای گیرد.	69089000	11
1391694	ک ک ک سا?	69074090	12
1241190	تک رشته هایی که بعد مقطع عرضی آنها از یک میلیمتر بیشتر باشد ... از سایر --- پلاستیکی بجز انواع مورد استفاده در ساختمان سایر مواد	39169090	13
1224067	صفحه ،ورق پاتیفه یک لایه چاپ نشده از پلیمرهای اتیلن	39201020	14
1214206	بیسکویت هایی که به آنها مواد شیرین کننده افزوده اند	19053100	15
1206361	سایر مصنوعات از مواد پلاستیکی غیر مذکور بجز کیسول دارونی از نوع ژلاتین سخت	39269099	16
1196172	سایر اشیاء برای نقل و انتقال یا بسته بندی کالا، از مواد پلاستیکی؛ سربطری، سربوش، کلاهک و سایر در پوشها، از مواد پلاستیکی غیر از ردیف های مشمول 39232910 لغایت 39231000	39232990	17
1146670	گراید بطری (پلی اتیلن ترفنالات)	39076020	18
1136393	نخ چند لایه کابله، با حداقل 85% لیاف غیر یکسره لیاف آکریلیک یا مده آکریلیک، آماده نشده برای خرده فروشی غیر از نخ دوخت	55093200	19
1135109	سایر داروهای خرده فروشی دارایی تولید داخلی مشابه	30049010	20
164031547	جمع کل 20 قلم کالای صادراتی		

روابط تجاری کشور تاجیکستان با جهان

تاریخ به روز رسانی : فروردین 1398

مبادلات بازرگانی تاجیکستان با جهان از سال 2007 تا 2017

ارزش : میلیارد دلار

سال	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
صادرات	1	1	0.9	1.2	1.2	1	0.8	0.5	0.9	0.7	1
واردات	2	3.3	2.5	3.1	4	3.9	4.1	4.7	3.6	3.2	2.8
تراز تجاری	-1	-2.3	-1.6	-1.9	-3.2	-2.9	-3.3	-4.2	-2.7	-2.5	-1.8
تجارت خارجی	3	4.3	3.4	4.3	5.2	4.9	4.9	5.2	4.5	3.9	3.8

مهمترین اقلام صادراتی تاجیکستان به جهان در سال 2017

ردیف	کد تعرفه	نام کالا	ارزش (میلیون دلار)
1	'7601	آلومینیوم بدون سرامیک	185233
2	'7108	طلا، شامل طلا با پلاتین پوشانده شده، ساخته نشده و یا بیشتر از نیمه تولید نمی شود ...	156900
3	'2608	سنگ معدن و کنسانتره روی	152344
4	'2607	سنگ معدن و مواد معدنی سرب	118089
5	'5201	پنبه، نه کشیده و نه شانه	65020
6	'2617	سنگ معدن و کنسانتره (به استثنای آهن، منگنز، مس، نیکل، کبالت، آلومینیوم، ...سرب،	44902

38007	پنبه به وزن (به استثنای آن قرار داده 85% = > پنبه نخ به غیر از موضوع خیاطی، حاوی شده	'5205	7
28012	سنگ معدن و کنسانتره مس	'2603	8
25969	فیله ماهی و دیگر گوشت ماهی، هم مرغ یا نان، تازه، سرد و یا یخ زده	'0304	9
25440	...سازه ها و قطعات ساختاری "به عنوان مثال، پل ها و پل ها، قفل گیت ها، برج ها،	'7308	10
18785	ضایعات و ضایعات آنتیموان (به جز خاکستر و باقی مانده n.e.s. آنتیموان و مقالات آن، ... ها	'8110	11
16805	لباس های مردان، پسران، مجموعه ها، کت ها، لباس های شلوار، شلوار، کت و ... شلوار، کت و شلوار	'6203	12
9480	دیگر آجیل، تازه یا خشک شده، خرد شده یا خرد نشده (به استثنای نارگیل، آجیل ... برزیل	'0802	13
8562	پیاز، گل صد تومانی، سیر، پیاز و سایر سبزیجات عنابی، تازه یا سرد	'0703	14
8391	... پنهان و پوسته گاوهای گوشتی، از جمله یوفالو یا حیوانات اسب، بدون مو در	'4104	15
8130	... زردآلو، آلو، سیب، هلو، گلابی، پاپایا، تامارند و دیگر مواد غذایی	'0813	16
7557	وسایل نقلیه موتوری برای حمل و نقل کالا، از جمله شاسی با موتور و کابین	'8704	17
4142	انگور، تازه یا خشک شده	'0806	18
4115	برنج	'1006	19
3685	سیمان، از جمله کلینکر سیمان، رنگی یا غیر رنگی	'2523	20

مهمترین اقلام وارداتی تاجیکستان از جهان در سال 2017

ردیف	کد تعرفه	نام کالا	ارزش (میلیون دلار)
1	'2710	روغن های نفتی و روغن های به دست آمده از مواد معدنی بتمنوم (به غیر از نفت)	187700
2	'1001	گندم و مانجین	166020
3	'2711	گاز و سایر گازهای هیدروکربنی	109542
4	'6402	کفش با پاشنه بیرونی و بالا بردن لاستیک یا پلاستیک (به استثنای کفش ضد آب از ...	65140
5	'1512	روغن آفتابگردان، گلرنگ یا پنبه دانه و قطعات آن، از قبیل یا بدون تصفیه، ...	58571
6	'2818	کرنوم مصنوعی، به صورت شیمیایی یا بدون تعریف؛ اکسید آلومینیوم؛ هیدروکسید آلومینیوم	51731
7	'3004	داروهای ترکیبی از محصولات مخلوط شده و یا بدون ترکیب برای استفاده درمانی و یا پیشگیری ...	47871
8	'8703	خودروهای برقی و سایر وسایل نقلیه موتوری که عمدتاً برای حمل و نقل افراد طراحی شده اند،	47637
9	'7210	مسطح نورد آهن یا فولاد غیر آهنی عرضی = 600 میلیمتر، نورد گرم یا نورد سرد ...	47004
10	'8708	قطعات و لوازم جانبی برای تراکتور، وسایل نقلیه موتوری برای حمل و نقل ده یا بیشتر افراد، ...	45645
11	'6302	ملافه، رومیزی، رومیزی و پارچه کنانی از همه نوع مواد نساجی (به جز ...	42777
12	'7214	میله ها و میله های فولادی آهن یا غیر آلیاژ، بیشتر از جعل، گرم نورد، کشیده شده ...	42413
13	'9405	: n.e.s اتصالات لامپ و روشنایی، از جمله پروژکتورها و لامپ های روشنایی و قطعات آن، روشن ...	40116

39440	برومس، برس، از جمله برس قطعاتی از ماشین آلات، وسایل و وسایل نقلیه، دست ...	'9603	14
36824	روغن های نفتی و روغن های تولید شده از مواد معدنی آسفالت، نفت خام	'2709	15
35187	جوراب شلواری، لباس تنگ، جوراب ساق بلند، جوراب و دیگر جوراب بافی جوراب بافی فشرده فارغ التحصیل	'6115	16
34359	...کفش با پلاستیکی خارجی با بالا بردن غیر از لاستیک، پلاستیک، چرم ...	'6405	17
34010	هیئت مدیره، پانل، کنسول، میز، کابینت و دیگر پایه های مجهز به دو یا چند وسیله ...	'8537	18
33878	سازه ها و قطعات ساختاری "به عنوان مثال، پل ها و پل ها، قفل گیت ها، برج ها	'7308	19
32578	لباس های مردان، پسران، مجموعه ها، کت ها، لباس های شلوار، شلوار، کت و شلوار، کت و ... شلوار	'6103	20

همکاری دوجانبه ج.ا.ایران و تاجیکستان

تاریخ به روز رسانی : فروردین 1398

ردیف	اجلاس	متولي اجلاس	تاریخ	محل برگزاری
1	اولین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت جهاد سازندگی	شهریورماه سال 1375	تهران
2	دومین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت جهادسازندگی	آبان ماه 77	دوشنبه
3	سومین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت جهادسازندگی	آبان ماه 79	تهران
4	چهارمین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت جهادکشاورزی	اردیبهشت ماه 81	دوشنبه
5	پنجمین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت بازرگانی	خردادماه 83	تهران
6	ششمین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت بازرگانی	تیرماه 84	دوشنبه
7	هفتمین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت نیرو	اردیبهشت ماه 87	تهران
8	هشتمین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت نیرو	مهرماه 89	دوشنبه
9	نهمین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت نیرو	خردادماه 91	تهران
10	دهمین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت نیرو	شهریور ماه 93	دوشنبه
11	یازدهمین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت نیرو	آبان 95	تهران
12	دوازدهمین اجلاس کمیسیون مشترک	وزارت نیرو	آبان ماه 96	دوشنبه

اهم اسناد مبادله شده (امضاء)

- موافقتنامه بازرگانی دوجانبه (در سال 1381 به امضاء رسید و از سال 1383 لازم الاجرا می باشد)
- یادداشت تفاهم همکاری متقابل در ایجاد مرکز تجاری
- یادداشت تفاهم همکاری نمایشگاهی
- یادداشت تفاهم همکاریهای کنسولی
- موافقتنامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف
- موافقتنامه قرنطینه گیاهی و حفظ نباتات
- موافقتنامه ترجیحات تجاری (مردادماه 1385 ضائم آن تکمیل نشده است) و طرف تاجیکی آماده انجام مذاکرات نمی باشد.

- امضاء یادداشت تفاهم همکاری سازمان صنعت و معدن و تجارت استان خراسان رضوی با کمیته دولتی سرمایه گذاری تاجیکستان در حاشیه همایش فرصت‌های سرمایه گذاری در شهر دوشنبه در تاریخ 22 لغایت 25 مهرماه سال 95
- امضاء سند یادداشت تفاهم یازدهمین اجلاس کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی فی مابین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری تاجیکستان در تاریخ 18 آبان ماه سال 95
- امضاء یادداشت تفاهم کمیته پیگیری یازدهمین اجلاس کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی در شهر دوشنبه در تیر ماه سال جاری.
- امضاء سند یادداشت تفاهم دوازدهمین اجلاس کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی فی مابین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری تاجیکستان در تاریخ 24 آبان ماه سال 96

تبادل هیات‌ها

- 1- سفر وزیر محترم کشور به تاجیکستان (خرداد ماه 1385) .
- 2- سفر رئیس محترم جمهوری اسلامی ایران به جمهوری تاجیکستان در مرداد ماه سال 1385
- 3- سفر جناب آقای احمدی نژاد ریاست اسبق جمهوری اسلامی ایران جهت شرکت در اجلاس سران شانگهای به دوشنبه
- 4- سفر رئیس جمهور تاجیکستان در تاریخ 86/2/17 به تهران
- 5- سفر رئیس جمهور تاجیکستان در تاریخ 86/11/21 به تهران
- 6- سفر رئیس جمهور تاجیکستان در تاریخ 87/9/7 به تهران
- 7- سفر وزیر وقت بازرگانی جناب آقای میرکاطمی در تاریخ 1387/11/16 به تاجیکستان
- 8- سفر جناب آقای احمدی نژاد رئیس جمهور وقت و وزیر محترم وقت نیرو (جناب آقای نامجو) و امور خارجه (جناب آقای صالحی) به جمهوری تاجیکستان در تاریخ 13 و 14 شهریورماه 1390 جهت افتتاح فاز اول سد و نیروگاه برق - آبی سنگتوده «2».
- 9- سفر جناب آقای احمدی نژاد رئیس جمهور محترم وقت در نوروز 1391 به جمهوری تاجیکستان
- 10- سفر هیات تجاری به کشور تاجیکستان در تاریخ 22 لغایت 25 مهر ماه سال 1395 توسط استان خراسان رضوی
- 11- سفر وزیر محترم نیرو جناب آقای اردکانیان و هیات همراه به شهر دوشنبه به منظور برگزاری و امضاء سند یادداشت تفاهم دوازدهمین اجلاس کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی و تجاری در آبان ماه سال 96.
- 12- سفر وزیر محترم امور خارجه به تاجیکستان در آبان ماه 96

برنامه اعزام و پذیرش هیأت‌های بازرگانی در سال 1396-1390

- اعزام هیات تجاری بازاریابی توسط سازمان بازرگانی استان خراسان شمالی از تاریخ 1390/4/20 لغایت 1390/4/27 به کشور تاجیکستان .
- اعزام هیأت به جمهوری تاجیکستان در سه ماهه چهارم سال 88 توسط اتاق بازرگانی مشهد
- اعزام هیأت به جمهوری تاجیکستان در آبان ماه 1389 توسط اتاق بازرگانی خراسان شمالی
- پذیرش هیأت از جمهوری تاجیکستان در سال 88 توسط سازمان بازرگانی استان خراسان شمالی

- پذیرش هیأت از جمهوری تاجیکستان در سال 88 توسط سازمان بازرگانی استان سمنان
- پذیرش هیأت از جمهوری تاجیکستان در سال 88 توسط سازمان بازرگانی استان یزد
- پذیرش هیأت از جمهوری تاجیکستان در سال 89 توسط سازمان بازرگانی استان گلستان
- اعزام هیأت تجاری بازاریابی به جمهوری تاجیکستان در تیرماه 1390 توسط استان خراسان شمالی
- مجوز برگزاری پایون ایران در نمایشگاه بین المللی دوشنبه - تاجیکستان توسط سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خراسان رضوی در تاریخ 8 لغایت 11 در ماه 91
- پذیرش هیأت تجاری، سرمایه گذاری از جمهوری تاجیکستان در تاریخ 91/3/3 توسط سازمان بازرگانی استان گلستان
- برگزاری پایون ایران در نمایشگاه بین المللی کالاهای استاندارد در تاجیکستان 20 الی 23 آبان 1391 شهردوشنبه کاخ باربد با مجوز سازمان توسعه تجارت ایران
- توسط تعاونی راه رشد آسیایی به دلیل اعلام ممنوعیت صدور برخی از کالاها و اعلام حکومت تاجیکستان و اتاق بازرگانی آن کشور به 6 لغایت 9 دیماه 91 انتقال یافت.
- اعزام هیأت تجاری توسط سازمان صنعت، معدن و تجارت استان چهار محال و بختیاری به کشور تاجیکستان در دیماه 1391
- اعزام هیأت تجاری به تاجیکستان توسط سازمان صنعت، معدن و تجارت البرز 21-25 شهریور ماه 92
- مجوز اعزام هیأت تجاری به تاجیکستان توسط سازمان صنعت، معدن و تجارت قزوین درمهر ماه 92
- سفر هیأت تجاری به کشور تاجیکستان در تاریخ 22 لغایت 25 مهر ماه سال 1395 توسط استان خراسان رضوی
- پذیرش هیأت از تاجیکستان در اواخر بهمن ماه 96 به دعوت اتاق بازرگانی ، صنایع و معادن ایران که دعوتنامه ها برای طرف تاجیکستانی ارسال گردیده است .
- برنامه ریزی برای اعزام هیأت تجاری با مسئولیت اتاق بازرگانی ، صنایع و معادن ایران به شهر دوشنبه در خرداد ماه سال 97

نمایشگاه

- برگزاری نمایشگاه توانمندی های استان خراسان رضوی در شهر خجند- استانداری خراسان رضوی
- برگزاری دومین نمایشگاه صنعت ساختمان و لوازم خانگی با حضور 17 شرکت بزرگ ایرانی در 27 اردیبهشت ما سال 1387 در شهر دوشنبه پایتخت تاجیکستان برگزار گردید.
- نمایشگاه اختصاصی توانمندی های استان مازندران در تاجیکستان از 87/5/19 لغایت 87/5/23 مجری اتاق بازرگانی و صنایع و معادن مازندران با همکاری سازمان بازرگانی مازندران .
- برگزاری نمایشگاه مواد غذایی و نهادهای کشاورزی جمهوری اسلامی ایران در روز شنبه 18 آبان ماه 1387 در شهر دوشنبه با حضور 22 شرکت از ایران و چهار شرکت از کشورهای چین، هند، افغانستان و ایتالیا گشایش یافت. محصولات عرضه شده در این نمایشگاه شامل ماشین آلات و ادوات کشاورزی، انواع بذر، کودهای شیمیایی، سموم، انواع مواد غذایی، خرما، شیر خشک و لبنیات می باشد.
- برگزاری نمایشگاه اختصاصی جمهوری اسلامی ایران در (20-24) شهریور ماه (1389) در شهر خجند توسط شرکت سروش خراسان
- برگزاری نمایشگاه اختصاصی جمهوری اسلامی ایران در(22-26) آبانماه (1389) در شهر دوشنبه توسط شرکت سروش خراسان

- برگزاری پانزدهمین نمایشگاه کالاها و محصولات تولیدی و صادراتی ایران از تاریخ 21 تا 25 آبانماه سال 1392 در کاخ بارید شهر دوشنبه با مشارکت 35 شرکت ایرانی از استان های مختلف کشور با سازماندهی شرکت نمایشگاهی راه رشد آسیایی و اتاق بازرگانی و صنایع تاجیکستان.
- برگزاری نمایشگاه اختصاصی در تاجیکستان توسط شرکت راه رشد آسیایی صمت استان اصفهان در فروردین ماه 1397
- برگزاری نمایشگاه توانمندی تولیدی و صادراتی جمهوری اسلامی ایران در شهر دوشنبه (کاخ بارید) در اردیبهشت ماه سال 97 با مسئولیت اتاق بازرگانی ، صنایع و معادن استان خراسان رضوی.
- برنامه ریزی جهت برگزاری نمایشگاه توانمندی تولیدی و صادراتی جمهوری اسلامی ایران در شهر خجند در شهریور ماه سال 97 با مسئولیت اتاق بازرگانی ، صنایع و معادن استان خراسان رضوی.

مهمترین اقدامات به عمل آمده (در چارچوب روابط دوجانبه)

- برگزاری همایش فرصت های تجاری و سرمایه گذاری در خلال سومین نمایشگاه تخصصی جمهوری اسلامی ایران در آذرماه 83
 - برگزاری نشست مشترک گروه IT ایران با شرکتهای تاجیکی در خلال سومین نمایشگاه تخصصی جمهوری اسلامی ایران در آذرماه 83
 - برگزاری همایش فرصت های تجاری و سرمایه گذاری در دی ماه 84 در تهران
 - برگزاری همایش فرصتهای تجاری و سرمایه گذاری در تاریخ 19 اردیبهشت 86 با حضور رییس جمهوری تاجیکستان در محل اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران
 - افزایش تردد اتباع دو کشور با تسهیل صدور ویزا
 - همکاری در زمینه های بانکی ، گمرک و صدور خدمات فنی و مهندسی
 - احداث پروژه تونل انزاب
 - اجرای پروژه سد و نیروگاه سنگ توده (2) (این پروژه اتمام یافته است و مجری طرح شرکت فراب است)
 - ایجاد شعبه بانک تجارت در دوشنبه
 - راه اندازی کارخانه روغن کشی در دوشنبه
 - راه اندازی يك واحد مرغداري در استان سغد در تیرماه 83 (مجموعه با 8/000 دلار شروع به کار کرده است)
 - راه اندازی شرکت مشترک تولیدی مواد شوینده توسط شرکت تولي پرس و یکی از شرکتهای تاجیکستان
 - راه اندازی مراکز تلفن در شهرهای کافرنهان، راغون، ناحیه آبگرم تاجیک آباد و جرگتال
 - راه اندازی تسویه خانه آب شهر دوشنبه توسط پیمانکاران ایرانی
 - همکاری در زمینه کشاورزی و تولید محصولات کشاورزی
 - افتتاح کارخانه مشترک تراکتور سازی در شهر دوشنبه
 - برگزاری نشست هم اندیشی اقتصادی تجار ایرانی مقیم تاجیکستان در اسفند ماه سال 94 در دوشنبه
 - اعزام هیات تجاری به تاجیکستان در تاریخ 22 لغایت 25 مهرماه 1395 توسط سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خراسان رضوی
 - برگزاری یازدهمین اجلاس کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی و تجاری در آبان ماه سال 95 در تهران
 - برگزاری دوازدهمین اجلاس کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی و تجاری در آبان ماه سال 96 در دوشنبه
- اهم محورهای پیشنهادی برای همکاری :**
- سرمایه گذاری در بخش هایی که دولت تاجیکستان با اولویت اعلام می نماید

- تسریع در احداث مسیر ریلی و جاده ایی ایران، افغانستان و تاجیکستان
- همکاری در زمینه مخابرات و IT با وزارت مخابرات تاجیکستان
- اجرای چندین ایستگاه تلفنی و پذیرش طرح جامع فناوری اطلاعات تاجیکستان توسط شرکت های ایرانی برای مکانیزه نمودن مخابرات تاجیکستان
- توسعه و گسترش همکاری ها در زمینه آلومینیوم با تاجیکستان
- همکاری درخصوص ساخت ، نوسازی و بازسازی ساختمان در شهرهای مختلف تاجیکستان
- تولید مصالح ساختمانی در تاجیکستان
- موتاژ و فروش خودرو و تراکتور
- تسریع در ایجاد مرکز تجاری
- توسعه همکاریها در زمینه نساجی، کشاورزی، بانکی، بیمه ای، استاندارد و حمل و نقل
- حل مشکلات سرمایه گذاران در تاجیکستان و تشویق و توسعه و گسترش سرمایه گذاری در قلمرو یکدیگر
- شناسایی بازار صادرات کالاها و زمینه های جدید همکاری
- افزایش برگزاری نمایشگاه های تخصصی در قلمرو یکدیگر و مشارکت فعالانه در نمایشگاه های بین المللی یکدیگر
- دریافت فهرست مناقصه ها و پروژه های اولویت دار و هماهنگی آنها با شرکت های سرمایه گذار و صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی
- احداث تونل چار مغزک

برنامه های اتی:

- برگزاری نمایشگاه اختصاصی توانمندیهای ایران در شهر خجند تاجیکستان در شهریورماه سال 97

مسائل و مشکلات

- مشکلات و پیشنهادات اجرایی برای توسعه روابط
- در بخش زیر ساختها (ارتباطات بانکی ، بیمه ایی، حمل و نقل و گمرک)
- 1- کمبود واگن جهت صادرات تولیدات ایرانی به کشور تاجیکستان.
 - این مسئله در فصل برداشت محصول در کشورهای آسیای مرکزی به علت کاهش ورود آنها به ایران از طریق ترکمنستان حاد تر می شود.
 - عمده واگن هایی که برای صادرات مورد بهره برداری قرار می گیرند واگن های ورودی از کشورهای آسیای مرکزی می باشند
 - حل مشکل تفاوت در خطوط ریلی دو کشور توسط راه آهن و تامین بوزی.
 - هماهنگی بیشتر واسطه های فعال موجود در تأمین خدمات واگن برای صادرکنندگان.
 - نظارت بیشتر بر عملکرد واگن های واگذار شده یا اجاره ایی به بخش خصوصی در منطقه خراسان رضوی.
 - 3- همکاری بیشتر بانک های مرکزی دو کشور نسبت به حل و فصل مسئله اعطای وام و اعتبار به تجار و سرمایه گذاران دو کشور.

4- توسعه حمل و نقل ریلی با کشور تاجیکستان از مسیر سرخس با توجه به مقرون به صرفه بودن این نوع حمل و نقل و افزایش واکنش های حمل بار در این مسیر

دلایل توسعه روابط اقتصادی و تجاری

- 1- باتوجه به اهمیت گسترش روابط همه جانبه سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران با کشورهای اسلامی و با در نظر گرفتن این موضوع که تاجیکستان به عنوان یک کشور مسلمان در میان کشورهای مشترک المنافع در آسیای مرکزی می باشد، لذا می تواند یکی از بازارهای هدف صادراتی جمهوری اسلامی ایران در منطقه باشد.
- 2- نزدیکی دیدگاه های سیاسی ایران و تاجیکستان در مجامع بین المللی به یکدیگر .
- 3- وجود روابط حسنه سیاسی بین دو کشور .
- 4- داشتن مشترکات فرهنگی و دینی و زبان مشترک (فارسی).
- 5- تاجیکستان عضو سازمان ملل متحد، سازمان همکاریهای شانگهای، کشورهای مشترک المنافع و سایر سازمانهای اقتصادی بین المللی و منطقه ای می باشد .
- 6- عضو ناظر سازمان تجارت جهانی (WTO) می باشد.
- 7- وجود رابطه نزدیک سیاسی، نظامی و امنیتی تاجیکستان با روسیه .
- 8- هم مرز بودن تاجیکستان با کشور چین .
- 9- تاجیکستان یکی از کشورهای محصور در خشکی است و نیاز به توسعه روابط با کشورهای منطقه دارد .
- 10- تراز بازرگانی ایران با این کشور مثبت بوده و امید است با اجرای سند ترجیحات تعرفه ای، سطح روابط تجاری فی مابین افزایش یابد .
- 11- برگزاری به موقع اجلاس کمیسیون مشترک و تبادل هیاتهای بلندپایه سیاسی و اقتصادی و هیات های تجاری بین دو کشور که در توسعه روابط فی مابین نقش بسیاری دارند .
- 12- وجود پتانسیل های بالقوه و بالفعل در زمینه صدور خدمات فنی و مهندسی به تاجیکستان .
- 13- شرکت در اجرای پروژه های اولویت دار کشور تاجیکستان در زمینه های مختلف از جمله احداث سد ، تونل ، ساختمان ، مراکز آموزشی و هتل در آن کشور .
- 14- همکاری در پروژه های مخابراتی تاجیکستان .
- 15- همکاری در زمینه IT .
- 16- اجرای دو پروژه مهم احداث تونل بزرگراه انزاب و سد و نیروگاه سنگ توده(2) در تاجیکستان
- 17- توسعه و گسترش همکاری در زمینه آلومینیوم با این کشور باتوجه به اینکه تاجیکستان از ذخایر غنی آلومینیوم برخوردار است .
- 18- فعالیت در زمینه فروش خودرو و مونتاژ تراکتور در تاجیکستان .
- 19- ایجاد مرکز تجاری در تاجیکستان .
- 20- توسعه همکاریهای سه جانبه حمل و نقل و ترانزیت.

- 21- توسعه همکاریها در زمینه بانکی، بیمه و استاندارد.
- 22- وجود زمینه مناسب جهت سرمایه گذاری در بخش های صنعت، معدن، کشاورزی و دامپروری در تاجیکستان .

جدول زیر ساخت ها

عنوان	شامل	وضعیت	توضیحات
برگزاری اجلاس ها و کمیته های مشترک تخصصی	اجلاس کمیسیون عالی	-	
	اجلاس کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی و بازرگانی	داریم	12 اجلاس برگزار شده است (وزارت نیرو)
	کمیته مشترک بازرگانی	نداریم	
	سایر کمیته های تخصصی	نداریم	
موافقتنامه ها و یادداشت های تفاهم تجاری، صنعتی و معدنی	تجارت آزاد	نداریم	
	تجارت ترجیحی	نداریم	
	بازرگانی	لازم الاجراست	
	یادداشت تفاهم همکاری صنعتی و معدنی	-	
	یادداشت تفاهم همکاری نمایشگاهی	-	
	یادداشت تفاهم همکاری سازمان توسعه تجارت	-	
موافقتنامه ها و یادداشت تفاهم اقتصادی و مالی	اجتناب از اخذ مالیات مضاعف	لازم الاجراست	
	تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری خارجی	لازم الاجراست	
	گمرکی	لازم الاجراست	
	تفاهم نامه ترتیبات بانکی	-	
	تفاهمنامه همکاری صندوق های ضمانت صادرات	-	

پرواز مستقیم آسمان از مشهد پنج شنبه ها و پرواز مستقیم تاجیک ایر یکشنبه ها از تهران	لازم الاجراست	هوایی	موافقتنامه های حمل و نقل
	نداریم	دریایی	
	لازم الاجراست	زمینی	
	لازم الاجراست	ریلی	
	-	اتاق مشترک بازرگانی	همکاری های اتاق بازرگانی
	-	شورای مشترک بازرگانی	
	-	تأسیس مرکز تجاری	
بانک تجارت	داریم	تأسیس شعبه بانکی ایرانی	روابط بانکی
	-	بانک مشترک	
	-	کارگزاری	
	-	میزان خطوط اعتباری تخصیصی	
	6	درجه ریسک کشوری	
	لازم الاجراست	یادداشت تفاهم استاندارد	همکاریهای استاندارد
	نداریم	شعبه سازمان توسعه تجارت	ایجاد شعبه سازمان / دفتر رایزنی
	نداریم	دفتر رایزنی بازرگانی	